

32002R1284

L 187/14

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

2002 7 16

KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1284/2002**2002 m. liepos 15 d.****nustatantis lazdyno riešutų su kevalais prekybos standartus**

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1996 m. spalio 28 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2200/96 dėl bendro vaisių ir daržovių rinkos organizavimo ⁽¹⁾ su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 545/2002 ⁽²⁾, ypač į jo 2 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

- (1) Lazdyno riešutai su kevalais įtraukti į Reglamento (EB) 2200/96 I priede pateiktą produktų, kuriems turi būti taikomi standartai, sąrašą. Siekiant šio tikslo ir norint išlaikyti skaidrumą pasaulio rinkoje, reikėtų atsižvelgti į Jungtinių Tautų Ekonomikos komisijos Europai (JT EKE) Greitai gendančios produkcijos standartizavimo ir kokybės plėtros darbo grupės rekomenduotus lazdyno riešutų su kevalais standartus.
- (2) Pritaikius šiuos standartus, iš rinkos būtų pašalinti nepatenkinamos kokybės produktai, gamyba priderinama prie vartotojų reikalavimų ir skatinama sąžininga konkurencija pagrįsti prekybiniai santykiai, taip produkcijos rentabilumą padarant veiksmingesnį. Todėl šie standartai taikomi visais prekybos etapais.

- (3) Šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Šviežių vaisių ir daržovių vadybos komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Lazdyno riešutų su kevalais, klasifikuojamų KN kodu 0802 21 00 ir KN kodu ex 0813 50, prekybos standartai nustatomi priede.

Šie standartai taikomi visais prekybos etapais Reglamente (EB) Nr. 2200/96 nustatytais sąlygomis.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2003 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2002 m. liepos 15 d.

Komisijos vardu
Franz FISCHLER
Komisijos narys

⁽¹⁾ OL L 297, 1996 11 21, p. 1.

⁽²⁾ OL L 84, 2002 3 28, p. 1.

PRIEDAS

LAZDYNO RIEŠUTŲ SU KEVALAIS STANDARTAI

I. PRODUKTO APIBRĖŽIMAS

Šie standartai taikomi lazdynų riešutams, priklausančioms veislėms (kultūrinėms veislėms), išaugintoms iš *Corylus avellana L.*, ir *Corylus maxima Mill.* bei jų hibridams be žiedlapių goželių arba lukšto, kurie tiekiami vartotojams. Lazdyno riešutams, skirtiems pramoniniam perdirbimui, šie standartai netaikomi.

II. KOKYBĖS NUOSTATOS

Standartų tikslas – apibrėžti paruoštų ir supakuotų lazdyno riešutų su kevalais kokybės reikalavimus.

A. Minimalūs reikalavimai ⁽¹⁾

i) Atsižvelgiant į specialias kiekvienos klasės nuostatas ir leistinus nuokrypius nuo normos, visų klasių lazdyno riešutai turi būti:

a) kevalo savybės:

- taisyklingos formos; kevalo forma neturi būti aiškiai iškreipta,
- nepažeisti; nežymus paviršiaus pažeidimas trūkumu nelaikomas,
- sveiki, be trūkumų, galinčių pakenkti natūraliam vaisiaus išsilaikymui,
- nepažeisti kenkėjų,
- švarūs; be jokių matomų pašalinių medžiagų,
- sausi; ne per daug drėgni išorėje,
- be prilipusio lukšto (lukštas gali būti prilipęs ne daugiau kaip prie 5 % viso atskirų kevalų paviršiaus),

b) branduolio savybės:

- nepažeisti; nežymus paviršiaus pažeidimas trūkumu nelaikomas,
- sveiki; produktai, kurie dėl puvinio arba gedimo yra netinkami vartoti, pašalinami,
- pakankamai išsivystę; sudžiūvę arba susitraukę vaisiai neleistini,
- švarūs; be jokių matomų pašalinių medžiagų,
- neturintys bet kurios vystymosi stadijos gyvų arba negyvų vabzdžių,
- nepažeisti kenkėjų,
- neturintys plika akimi matomų pelėsių plaušelių,
- neapkartę,
- ne per daug drėgni išorėje,
- be jokio pašalinio kvapo ir (arba) skonio;
- be dėmių (įskaitant juodą spalvą) arba gedimų, dėl kurių jie tampa netinkami vartoti ⁽²⁾.

Lazdyno riešutai su kevalais turi būti surinkti visiškai subrendę.

Lazdyno riešutai negali būti tušti.

Lazdyno riešutų būklė turi būti tokia, kad jie:

- nenukentėtų vežant ir tvarkant,
- paskirties vietą pasiektų tinkamos būklės.

ii) Drėgmės kiekis

Drėgmė lazdynų riešutuose neturi viršyti 12 % visame riešute ir 7 % branduolyje ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Trūkumų apibrėžimai pateikti šio dokumento II priedėlyje.

⁽²⁾ Lazdyno riešutai su rudu arba tamsiai rudu viduriu, paprastai sklaskiltėms esant nežymiai persiskyrusioms, nuo to nepakitęs lazdyno riešutų kvapai arba skoniui, nelaikomi ydingais.

⁽³⁾ Drėgmės kiekis nustatomas vienu iš šio priedo II priedėlyje pateiktų metodų.

B. Klasifikavimas

Lazdyno riešutai su kevalais skirstomi į tris klases:

i) Aukščiausia klasė

Šios klasės lazdyno riešutai su kevalais turi būti ypač geros kokybės. Jie turi būti būdingi atitinkamai veislei ir (arba) komerciniai rūšiai ⁽¹⁾.

Jie negali turėti trūkumų, išskyrus labai nežymius išorinius trūkumus, jeigu jie nekenkia bendrai produkcijos išvaizdai, jos kokybei, išsilaikymui ir pateikimui pakuotėje.

ii) I klasė

Šios klasės lazdyno riešutai su kevalais turi būti geros kokybės. Jie turi būti būdingi atitinkamai veislei ir (arba) komerciniai rūšiai ⁽¹⁾.

Gali būti leidžiami nežymūs trūkumai, jeigu jie nekenkia bendrai produkcijos išvaizdai, kokybei, išsilaikymui ir pateikimui pakuotėje.

iii) II klasė

Šiai klasei priklauso lazdyno riešutai su kevalais, kurie negali būti priskirti prie aukštesnių klasių, tačiau atitinka pirmiau apibūdintus minimalius reikalavimus.

Gali būti leistini trūkumai, jeigu lazdyno riešutai su kevalais išlaiko pagrindines savo kokybės, išsilaikymo ir pateikimo savybes.

III. NUOSTATOS DĖL DYDŽIO

Dydis arba atranka sijoiant nustatomi pagal didžiausią vidurio pjūvio skersmenį. Jis išreiškiamas intervalu nuo didžiausio iki mažiausio dydžio (rūšiuojant pagal dydį), arba nurodant mažiausią dydį, po kurio įrašomi žodžiai „ir daugiau“, ar didžiausią dydį, po kurio įrašomi žodžiai „ir mažiau“ (sijoiant). Privalomas yra aukščiausios ir I klasių rūšiavimas pagal dydį, o II klasės produktas rūšiuojamas pagal dydį pasirinktinai.

Nustatoma tokia klasifikacija:

Rūšiavimas pagal dydį ^(*)	Atranka sijoiant ^(*)
22 ir daugiau	22 mm ir daugiau (arba ir mažiau)
nuo 20 iki 22 mm	20 mm ir daugiau (arba ir mažiau)
nuo 18 iki 20 mm	18 mm ir daugiau (arba ir mažiau)
nuo 16 iki 18 mm	16 mm ir daugiau (arba ir mažiau)
nuo 14 iki 16 mm	14 mm ir daugiau (arba ir mažiau)
nuo 12 iki 14 mm	

^(*) Be šios dydžių lentelės, jeigu dydis arba atsijos dydis milimetrais išreiškiamas ir ženklina, bet kuriam dydžiui, įskaitant didesnius dydžius, galima pritaikyti laisvai pasirenkamus dydžių pavadinimus.

Aukščiausiai klasei galima priskirti tik tuos lazdyno riešutus su kevalu, kurių skersmuo yra lygus 16 mm arba didesnis, o I klasei – tik tuos, kurių skersmuo lygus 14 mm arba didesnis. Galutiniam vartotojui pateikiamai produkcijai, surūšiuotai pagal „atrankos sijoiant“ klasifikaciją, dydžio „ir mažiau“ taikyti negalima.

IV. NUOSTATOS DĖL LEISTINŲ NUOKRYPIŲ

Kiekvienai pakuotei leidžiami kokybės ir dydžio nuokrypiai nuo nurodytos klasės reikalavimų.

⁽¹⁾ Komerčinė rūšis: lazdyno riešutai kiekvienoje pakuotėje yra panašios pagrindinės rūšies bei išvaizdos ir (arba) priklauso šalies gamintojos oficialiai nustatytam veislių mišiniui.

A. Kokybės nuokrypiai

Leistini trūkumai	Leistini nuokrypiai (vaisiams su trūkumais tenkanti dalis procentais, apskaičiuojama pagal vaisių su trūkumais skaičių arba svorį)		
	Aukščiausia klasė	I klasė	II klasė
a) Bendras leistinas kevalo trūkumų nuokrypis (apskaičiuojamas pagal bendrą riešutų su kevalais svorį)	3	5	7
b) Bendras leistinas branduolio trūkumų nuokrypis (apskaičiuojamas pagal branduolių svorį)	5	8 ^(a)	12 ^(a)
tarp jų supelijusių, supuvusių, apkartusių ^(b) arba pažeistų vabzdžių ^(c) (apskaičiuojama pagal branduolių svorį)	3	5	6
c) Pašalinės medžiagos (apskaičiuojama pagal bendrą riešutų su kevalais svorį)	0,25	0,25	0,25
d) Tušti riešutai (apskaičiuojama pagal kiekį)	4	6	8

^(a) Skaičiuojant šias procentines dalis, nežymi branduolio deformacija trūkumu nelaikoma.

^(b) Aliejinga minkštimo išvaizda nebūtinai reiškia, kad riešutas apkartęs.

^(c) Gyvų vabzdžių ar parazitinių gyvių negali būti jokios klasės riešutuose.

Aukščiausios ir I klasių lazdyno riešutai su kevalais, priklausantys skirtingoms veislėms ar komercinėms rūšims, gali sudaryti ne daugiau kaip 12 % visų lazdyno riešutų su kevalais skaičiaus arba svorio. Šie leistini nuokrypiai taikomi ir II klasei, jeigu nurodoma veislė arba komercinė rūšis.

B. Mineraliniai nešvarumai

Rūgštyje netirpių pelenų kiekis negali viršyti 1 g/kg.

C. Dydžio nuokrypiai

Visų klasių lazdyno riešutų su kevalais, neatitinkančių nurodyto dydžio, gali būti ne daugiau kaip 10 % skaičiaus ar svorio, jeigu:

- riešutai atitinka gretimą žemesnį arba aukštesnį dydį, kai dydis žymimas intervalu nuo mažiausio iki didžiausio skersmens (rūšiuojant pagal dydį),
- riešutai atitinka gretimą žemesnį dydį, kai dydis žymimas nurodant mažiausią skersmenį, po kurio užrašoma „ir daugiau“, arba „ir +“, arba „+“ (sijojant),
- riešutai atitinka gretimą aukštesnį dydį, kai dydis žymimas nurodant didžiausią skersmenį, po kurio užrašoma „ir mažiau“, arba „ir –“ (sijojant).

V. NUOSTATOS DĖL PATEIKIMO**A. Vienodumas**

Kiekvienos pakuotės turinys turi būti vienodas, jį turi sudaryti tikrai tos pačios kilmės, kokybės, veislės arba komercinės rūšies ir dydžio (jeigu rūšiuojama pagal dydį) lazdyno riešutai su kevalais.

Kiekvienos pakuotės matomoji turinio dalis turi atitikti visą pakuotės turinį.

B. Pakavimas

Lazdyno riešutai su branduoliais turi būti įpakuoti taip, kad produktas būtų tinkamai apsaugotas.

Medžiagos, naudojamos pakuotės viduje, turi būti naujos, švarios ir pagamintos iš tokios medžiagos, kad apsaugotų produktą nuo išorinio ar vidinio sužalojimo. Medžiagos, o ypač popierius ar spaudai su prekės žymomis gali būti naudojamos, jei spausdinant ar ženklinant buvo naudojamas netoksinis rašalas ar kljiai.

Pakuotėse negali būti jokių pašalinių medžiagų.

C. Pateikimas

Lazdyno riešutų branduoliai turi būti pateikti maišeliuose arba tvirtose pakuotėse.

VI. NUOSTATOS DĖL ŽENKLINIMO

Ant kiekvienos pakuotės raidėmis ant tos pačios pusės, įskaitomai, neištrinamai ir iš išorės gerai matomai turi būti nurodyta tokia informacija:

A. Identifikacija

Pakuotojas ir (arba) siuntėjas: pavadinimas ir adresas ar oficialiai suteiktas ar priimtas žymėjimo kodas. Jeigu naudojamas žymėjimo kodas, nuorodą „Pakuotojas ir (arba) siuntėjas“ (arba atitinkamas santrumpas) reikia pateikti šalia šio žymėjimo kodo.

B. Produkto pobūdis

- „lazdyno riešutai su branduoliais“, jeigu pakuotės turinys nematomas iš išorės,
- veislės ar komercinės rūšies pavadinimas, jeigu tai aukščiausia ar I klasė (II klasės atveju pasirinktinai).

C. Produkto kilmė

Kilmės šalis ir pasirinktinai – rajonas, kuriame produktai išauginti, arba nacionalinis, regioninis ar vietinis vietovės pavadinimas.

D. Prekybinė specifikacija

- klasė,
- dydis, išreiškiamas:
 - nurodant mažiausią ir didžiausią skersmenis (kai surūšiuota pagal dydį),
 - nurodant mažiausią skersmenį, po kurio užrašoma „ir daugiau“, arba „ir +“, arba „+“, arba didžiausią skersmenį, po kurio užrašoma „ir mažiau“, arba „ir –“ (kai atrinkta sijoiant),
- dydžio pavadinimas (pasirinktinai),
- „Geriausia suvartoti iki“, po to užrašant datą (pasirinktinai),
- grynasis svoris,
- derliaus nuėmimo metai (pasirinktinai).

E. Oficiali kontrolės žyma (pasirinktinai)

I PRIEDĖLIS

DRĖGMĖS KIEKIO NUSTATYMAS

I METODAS – LABORATORINIS METODAS

1. Principas

Drėgmės kiekis nustatomas pagal negliaudytų riešutų masės sumažėjimą po šešių valandų džiovavimo krosnelėje su reguliuojama temperatūra, esant 103 °C (+ 2 °C) temperatūrai ir aplinkos slėgiui.

2. Įranga

- 2.1. Keraminė piesta su atitinkamu grūstuvu arba maisto kapokle.
- 2.2. 1 mg jautrumo analitinės svarstyklės.
- 2.3. 12 cm skersmens ir 5 cm gylio cilindro formos plokščiadugnės stiklinės arba metalinės talpos su tiksliai pritaikytais dangteliais.
- 2.4. Elektros energija kaitinama reguliuojamos temperatūros krosnelė su gera natūralia ventiliacija, kuri nustatoma 103 °C (± 2 °C) temperatūrai palaikyti.
- 2.5. Desikatorius su veiksmingu desikantu (pvz. kalcio chloridu), turintis metalinę plokštelę, leidžiančią talpoms greitai ataušti.

3. Mėginio paruošimas

4.1. Mėginys, jeigu reikia, išgliaudomas iš kevalo ir sugrūdamas piestoje arba smulkiai sukapojamas į 2–4 mm skersmens gabaliukus.

4. Mėginio suskirstymas porcijomis ir nustatymas

- 4.1. Talpos ir jų dangteliai ne trumpiau kaip dvi valandas džiovinami krosnelėje, po to įdedami į desikatorių. Palaukiama, kol talpos ir dangteliai atauš iki kambario temperatūros.
- 4.2. Nustatomos keturios mėginio porcijos, kurių kiekviena sveria maždaug 50 g.
- 4.3. Tuščia talpa ir dangtelis pasveriami 0,001 g tikslumu (M₀).
- 4.4. Į konteinerį dedama 50 g bandomosios medžiagos, kuri pasveriami 0,001 g tikslumu. Medžiaga išskaidoma po talpos dugną, o talpa greitai uždengiama dangteliu ir visas pasveriamas (M₁). Šie veiksmai atliekami kiek įmanoma greičiau.
- 4.5. Atidarytos talpos su šalia esančiais dangteliais įdedamos į krosnelę. Uždarius krosnelę džiovinama šešias valandas. Po to krosnelė atidaroma, talpos greitai uždaromos kiekvienos jų dangteliais ir įdedamos į desikatorių, kad atauštų. Ataušęs iki kambario temperatūros, uždengtas indas pasveriamas 0,001 g (M₂) tikslumu.
- 4.6. Drėgmės kiekis mėginyje masės procentine dalimi išreiškiamas formule:

$$\text{Drėgmės kiekis} = \frac{M_1 - M_2}{M_1 - M_0} \times 100$$

- 4.7. Nurodoma iš keturių mėginio porcijų gauta vidutinė vertė.

II METODAS – GREITASIS METODAS

1. Principas

Drėgmės kiekis nustatomas matavimo prietaisu, pagrįstu elektros laidumo principu. Matavimo prietaisas turi būti laboratoriskai sukalibruotas.

2. Įranga

- 2.1. Keraminė piesta su atitinkamu grūstuvu arba maisto kapokle.
- 2.2. Elektros laidumo principu pagrįstas matavimo prietaisas.

3. Nustatymas

- 3.1. Į stiklinę pripilama ketinamos tirti medžiagos (kuri prieš tai sutrinama piestoje), slėgtuvas veržiamas tol, kol gaunamas nuolatinis slėgis.
- 3.2. Nuskaitomos skalėje rodomos vertės.
- 3.3. Po kiekvieno nustatymo stiklinė kruopščiai išvaloma mentele, šepetiu standžiais šeriais, popierine servetėle arba suspausto oro siurbliu.

II PRIEDĖLIS

LAZDYNO RIEŠUTUS SU KEVALAIS APIBŪDINANČIŲ SAŲOKŲ IR TRŪKUMŲ APIBRĖŽIMAI

- Įtrūkimai ir įskilimai:
Kiekvienas atviras, žymus įtrūkimas, viršijantis daugiau kaip ketvirtadalį kevalo perimetro.
 - Kevalo trūkumai:
Kiekvienas trūkumas, kuris pažeidžia kevalą, bet ne branduolį.
 - Sausas:
Kevalo paviršiuje nėra drėgmės; o kevaluose ir branduoliuose kartu paėmus drėgmės turi būti ne daugiau kaip 12 %.
 - Tuščias:
Reiškia lazdyno riešutą be branduolio.
 - Pašalinė medžiaga:
Kiekviena medžiaga, kuri nėra natūraliai susijusi su produktu.
 - Pažeistas vabzdžių:
Vabzdžių ir parazitinių gyvių padaryta matoma žala arba esantys negyvi vabzdžiai ar vabzdžių liekanos.
 - Nepažeistas:
Kevalas nesudužęs, neiįtrūkęs ir mechaniškai nepažeistas; nežymus įtrūkimas nelaikomas trūkumu, jeigu branduolys lieka apsaugotas.
 - Pelėsiai:
Plika akimi matomi pelėsių plaušeliai branduolio išorėje arba viduje.
 - Apkartimas:
Lipidų arba laisvųjų riebiųjų rūgščių oksidavimasis, dėl kurio atsiranda nemalonus skonis. Aliejinga minkštimo išvaizda nebūtinai reiškia, kad riešutas apkartęs.
 - Supuvimas arba sutręšimas:
Žymus suirimas veikiant mikroorganizmams.
 - Sudžiūvęs:
Daugiau kaip 50 % visos vaisiaus odos paviršiaus susiraukšlėjimas, dažniausiai pasitaikantis didelių derlių laikotarpiams, arba veikiant sausras ir blogoms maistinėms medžiagoms, arba dėl paveldimų savybių.
 - Susitraukęs:
Nesubrendęs kietas vaisius; tokia būklė atsiranda tręšiant, kai branduolys sparčiai auga, esant labai aukštai temperatūrai.
 - Taisyklingos formos:
Kevalo forma nėra aiškiai iškreipta ir atitinka veislės arba komercinės rūšies ypatybes.
-